

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra . . . . . 25 K Félévre . . . . . 150 K
 Egy évre . . . . . 75 K Egész évre . . . . . 300 K
EGY PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Egy jalkiáltás

Egy szerény és félénk, de annál kétségbeesettebb jalkiáltás hangzott el ebben az ezer sebből vérző, szerencsétlen sorsu hazában, egy jalkiáltás, melyet meg nem hallani, melyet nem kellően méltányolni: rút hálátlanság lenne a nemzet részéről. **A nyugalmazott református lelkészek, lelkészövegyek és árvák szivbemarkoló segélykiáltása az a mindennapi kenyérért, melyet sovány nyugdíjuk és a folyton fokozódó drágaság egyre elérhetetlenebbé tesz számukra.** Fíatal nyugdíj-intézetük csak nagy ritkán adja meg nekik az évi **négyezer koronás legmagasabb nyugdíjat,** az egyház maga pedig úgy meg van terhelve, erején fölül igénybe véve, hogy nyugdíjasainak szomorú helyzetén érdemileg könnyíteni képtelen. Rettenetes télvíz idején 4000 koronás faarak mellett az éhhalál, vagy a koldusbot vár előbb-utóbb azokra, akik a nemzet igazi napszámosai voltak s akik évtizedeken át hirdették az istenben való hitet, ápolták a nemzeti hagyományokat és csepegtették a szívekre a haza iránti hűséget és szeretetet...

Félretéve minden személyi és tárgyi okot, ami magyart a magyartól elválaszt, az egész országnak össze kell fognia, hogy a hálátlanság vádját méltán ne érhesse. Meg kell mozdulniok a keresztyén szíveknek, meg kell nyilatkozniuk a keresztyén áldozatkészségnek és alapos, az egész országra kiterjedő nemzeti akcióval lehetővé tenni, hogy a református lelkész nyugdíjasok, özvegyek és árvák sorsa elviselhetővé tétessék. S ebben az országos mozgalomban a kormánynak kell jó példával előljárnia. Meg kell mutatnia, hogy ha súlyos anyagi helyzete miatt egyedül nem képes is a nemzeti kötelességnek eleget tenni, erkölcsi erejét és támogatását ez irányban minden téren latbaveti. Nem szabad, nem lehet megtörténnie, hogy a keresztyén nemzeti politika virágzásának idején éppen azok nélkülözzenek és nyomorogjanak legjobban, akik ennek az eszmének és politikának voltak önzetlen apostolai már akkor, amikor még mellőzés és gáncsolás járt érte...

A keresztyén társadalomnak pedig felekezeti különbség nélkül szívet-lelékkel krisztusi szeretettel kell megnyitnia áldozatkészségének gazdag tárházát és kellően értékelnie azokat a soha meg nem fizethető szolgálatokat, amelyeket a református lelkészek a haza felvirágoztatása körül végeztek. Hisszük, hogy a kedvezőbb anyagi viszonyok között élő katolikus lelkészkar nem tagadja meg erőteljes támogatását attól az akciótól, mely a keresztyén önmegbecsülését jelenti s amelynek a kálvini Rómából, Debrecenből kell kiindulnia!
Videant consules!

Tizenkét napos szénzünet a vasutakon

December 23-tól január 3-ig nem lesz közlekedés

Budapest, dec. 18. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg **Rokovszky** István elnök. Az elnöki előterjesztések után felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe **Zedőke** Antal az ingatlanok átírásánál felmerült követelésről, **Vértes** Vilmos a közigazgatási reform halogatásáról, **Cserly** József Károlyi József főhermegyei főispán nyilatkozatáról, **Budaváry** László a gyülekezési jog helyreállításáról jegyzett be interpellációt.

Hermann Miksa, a pénzügyi bizottság előadója betérjeszti jelentését az ásványolajra és földgázra vonatkozólag történt kutatásokról szóló törvényjavaslatról.

Ezután áttérnek az indemnitás tárgyalására.

Huszár Elemér az indemnitást nem szavazza meg, mert bizalmatlan a kormány iránt, mivel Teleki kormányában a volt Teleki kormányból a legtöbb bennmaradt. Hibáztatja, hogy a kormány tagjai a személyforgalom szünetelése idején kortescélokra és agitációs utra is külön vonatot használtak, hibáztatja a nagy autoköltségeiket. Ezt nem tartja szerencsésnek olyan országban, amely a tönk szélén áll. A kormányzópart a szabadkereskedelem hívének vallotta magát, de ez csak papíron maradt. Az exportot és importot egyes vállalatok sajátították ki, monopolizálták. A szabadkereskedelem és szabadforgalom a csempészetet is megszüntetné. Csodálja, hogy a kormány lemondásakor az államtitkárok nem vonták le a konzekvenciát. Az indemnitást nem szavazza meg!

Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy ezután kortescélokra nem lesz különvonat. A szénhiány miatt kénytelenek lesznek a vasuti forgalmat december 23-tól január 3-ig beszüntetni bár eredetileg csak 27, 28 és 29-én akarták beszüntetni. Felhívja, hogy **Cornick** amerikai szenátor, aki most Budapestre érkezett, fontos ügyben, attól tette függővé további ittmaradását, ha különvonatot kap. Mivel csak úgy tudtuk volna ezt megtenni, ha ő adja a szükséges szén, elutazott Budapestről.

Ezután **Sigray** Antal gróf szólal fel Beszél az ország szomorú sorsáról. A trianoni békeszerződésről szólva kijelenti, hogy rövid időn belül közbe fog lépni egyik nagyhatalom a békeszerződés megváltoztatása érdekében. Lehet, hogy ez akkor fog megtörténni, ha a keleti veszedelem fenyegető lesz. Lehet, hogy tavasszal a mi kapunkat döngeti a keleti veszedelem, s az antant azt keresi, mennyi a felszerelésünk! Rámutat a mult büneire. Legyen a kormány óvatos a nyilatkozataiban. Legyen a közélet tisztá, szünjön meg a korrupció. Aki panamáról tud, tárja fel. A magyarság érdeke lebegjen szemünk előtt, hogy tetszik-e a kis

antantnak, vagy nem az harmadrendű kérdés. A magyar nép megmutatta a háboruban, hogy áldozatokra kész, s hiszi, hogy a jövőben is megteszi ezt. (Taps, Eljenzés.)

Kovács J. István helyteleníti, hogy a külügyi irányunk a teljes passzivitás álláspontjára helyezkedett. Azokhoz kell közelednünk, akiknek a kezében van letéve a sorsunk.

Kovács J. István beszéde közben **Csizmadia** Sándor közbeszól, mire óriási láрма tör ki. (— Népbiztos, kivele! — kiabálják Csizmadia felé.) Elnök többször rendreutasítja Csizmadiát.

Csizmadia: — Nem bánom, s mond valamit, amit a zajban nem lehet megérteni.

Elnök Csizmadiát a mentelmi bizottság elé utasítja, amit a ház is elfogad. Csizmadia ismét közbeszól. Elnök: Ha a képviselők ur ellenkezik, kénytelen lesz a házszabályokba lefektetett jogával élni. (Óriási zaj. Ki vole!) Csizmadia az ajtó felé megy, mond valamit, de szavait nem lehet érteni.

Kovács J. István folytatja beszédét a királykérdésről. A legnagyobb bizalommal yiseltetik a volt honvédelmi miniszter iránt. (Eljenzés). Reméli, hogy az utódja is teljes szigorral és eréllyel fog fellépni,

Végül a társadalmi békéről beszél, amiután az elnök 10 perc szünetet rendel el.

Szünet után az indemnitási javaslatot általánosságban, majd részleteiben is elfogadták. Azután áttért a Ház az interpellációkra.

Karaffiath Jenő a pécsi eseményekről interpellált, de nem kapott választ.

Budaváry László interpellációjára **Ferdinándy** belügyminiszter azt válaszolta, hogy máris intézkedett az irányban, miszerint politikai gyűlésekre és egyleti összejövetelekre engedély adassék.

Az interpellációk után a Ház ülése fél 2-kor véget ért.

A kormányzó vadászatán

Budapest, dec. 18. A Nemzeti Sajtóiroda jelenti, hogy **Horthy Miklós** kormányzó **Sátorajauhelyre** utazott a Turulon és onnan **Károlyi** László gróf radványi birtokára megy vadászni.

Összehívják a főrendiházat

Budapest, dec. 18. (N. St. t. j.) A főrendiház összehívása a kormány elhatározott szándéka. Kormánykörökben arra gondolnak, hogy a főrendiházra vonatkozó törvényes rendelkezéseket megreformálják. Elsősorban is **második kamarának**, vagy **felsőháznak** neveznék el és visszaállítanák a törvényhatóságok követküldési jogát, úgy, hogy minden törvényhatóság egy-

egy választott követet küldene be a felsőházba.

Tagja lenne a felső háznak az egyházkerületek hivatalban legidősebb püspöke és főgondnoka, s a katolikus megyéspüspökök közül néhányan. A született főrendek közül mindössze **negyvenet** választanának ki, a többinek főrendiházi tagságát pedig beszüntetik.

Rekvirálják a gabonát

Ankét a minisztériumban

A Hajdúföld már hirt adott róla, hogy a kormány december 16-ára fontos értekezletet hívott össze, melyre tavrítalag rendelték fel a főispánokat, alispánokat, törvényhatósági városi polgármestereket és közéleti referenseket. Az értekezlet elnöki székét dr. Vass József közéleti referens miniszter foglalta el. Az ankétén Debrecen részéről Hubert Ottó főispán, Zöld József és dr. Balla Bertalan vettek részt. Hajdumegyét Szomjas Gasztáv főispán, dr. Heipay Gábor és dr. Kovács Béla képviselte.

A miniszter hangsúlyozta, hogy a gabonagyűjtést politikai kérdéssé tették s ez az oka annak, hogy a gabonagyűjtés kellőképpen nem sikerült.

Ismertette az eddigi összes gabonarendeletek intencióit és azok politikai hátterét, majd rátért az újabb kibocsátandó gabona igénybevételi rendeletről.

A közlésekre még szükséges kenyérmag mennyiségét az egyes törvényhatóságokra *kontingens* alakban a közéleti referens miniszter által vettetik ki. A kivett kontingensnek az egyes termelők közötti megosztását bizottság eszközöli, melynek elnöke egy idősebb katonatiszt, tagjai az előjárásán kívül két-három megbízható kisgazda és egy-két munkája után élő és közbeesülésben álló nemtermelő személy.

Ez a bizottság közhírré fogja tenni, hogy a község, vagy város, illetve a termelők mily terméymennyiséget kötelesek a nemzeti hadsereg és az ország ellátatlan lakosságának élelmezésére záros határidőn belül feltétlenül beszolgáltatni. Amennyiben a felhívásnak nem lenne foganatja, a közéleti referens miniszter katonai karhatalom közreműködésével rendes elszámolási eljárást tétetett folyamatba, házról-házra, gazdaságról-gazdaságra járással és az elrejtett készletek utáni kiutalással. Az adógabonát minden termelő kis és nagybirtokos köteles beszolgáltatni. Az adógabona után a régi alapár, az azonfelül beszolgáltatott mennyiségért a *prémiumos ár* fizetetik. Az *elrejtett készlet elkobozandó*.

A miniszter kijelentette, hogy az idő előrehaladottsága miatt most már gabonagyűjtés tekintetében a 12-ik órát éljük. Eppen ezért *ezt az utolsó lépést okvetlenül sikerrel kell megtenni*, mert ha lisztellátásunk fennakadna, annak *beláthatatlan következményei* lennének. A törvényhatóságok megtették mindent, amit lehetett. Panaszra ellenük nincs ok. — Ezután hosszabb tárgyalás indult meg, melynek során kitűnt, hogy a gabona szabadforgalmának *meglehetősen* párta volt.

Egyik főispán ennek kifejezést is adott, de a miniszter nem engedte ezt szőnyegre hozni, mivel ez szerinte ma már túlhaladott álláspont.

A miniszter az értekezleten közölte az egyes törvényhatóságokra kivett szemesmag kontingens mennyiségét. E szerint *Debrecen városára 270, Hajdúvármegyére 700 vagon kenyérmag kontingens vettetik ki*.

Az új igénybevételi rendelet szerint a magyar holdanként megállapított *tengerinek* beszolgáltatási kötelezettsége változatlanul fennáll és a legnagyobb eréllyel és gyorsasággal szorgalmazandó, ahol a gabona egyénekenkénti elszámolás tárgya, ott ez alkalommal a termelőtől is igénybe veszik az általa holdanként beszolgáltatandó tengerimennyiséget tekintet nélkül az ő szükségletére. *Az adótengerire vonatkozó rendelkezések tehát érvénybe maradnak*. A tengeri igénybevételre vonatkozólag is hosszas eszmecsere folyt. Ezután a miniszter azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a hatóságok, illetve az ország termelői ezen új rendelet szerint rájuk háruló kötelezettségeiknek *lelkületes hazafisággal fognak eleget tenni*.

Ugyane tárggyal foglalkozik mai gazdasági mellékletünk cikke is. Az ott felvetett gondolatot külön is ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

HIREK

A Hajdúföld Képes Naptára

karácsony előtt megjelenik. A kalendáriumi részen, előjegyzési naplón kívül gazdasági tanácsadót és tájékoztatót is foglal magában. Az iradalmi részbe a Hajdúföld minden munkatársa java-dolgozatát adja. A lefolyt év érdekesen összefoglalt története után dr. KOMLÓSSY IMRE főszerkesztőnk tanulmánya jön a sajtó hivatásáról. Dr. BESSENYEI LAJOS a nemzeti hadseregről, PISZKAY ÁRPÁD a mezőgazdasági többtermelésről, dr. MITROVICS GYULA a nemzeti műveltségről irt tartalmas cikket. Dr. ZÁDOR KÁROLY kedves novellája, VADRÓZSA, SZILÁGYI IMRE, ZIVUSKA ANDOR és más jeles poéták hangulatos versei, ifj. LISZT NÁNDOR tréfás jóvondólései és józsu adomák teszik változatosabbá a szép kiállítású naptár tartalmát, melyet Horihy Miklós kormányzó lovasképe és zászlószenteléséről felvett szép jelenet díszít.

Régi előfizetőink INGYEN KAPJÁK meg a naptárt, valamint azok az újonnan belépők is, akik a Hajdúföldre legalább három hónapra előfizetnek. A naptár BOLTJA ÁRA 25 KORONA lesz.

A naptár részére HIRDETÉSEKET jutányos áron vesz fel e hétvégéig a HAJDUFÖLD kiadóhivatala (Piac-u. 59.)

A rapallói egyezmény ratifikálása

A Stefáni ügynökség jelenti, hogy az olasz kamara 215 szóval 29 ellen elfogadta a rapallói egyezmény ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

Nem ad szemet az antánt

A Neue Freie Presse jelenti, hogy az antánt a Magyarországnak ígért havi 1500 vagon porosz szén szállítását minden indokolás nélkül beszüntette. Ez által jutott Magyarország szénellátása katasztrófális helyzetbe.

— **Az anyakönyvi hivatal személyzetének igazoltatása.** Felkérem a város közönségét, hogy amennyiben az u. n. proletárdiktatura, valamint az oláh megszállás ideje alatt a debreceni állami anyakönyvi hivatal tisztviselői és alkalmazottai részéről tapasztalt kifogásolható magatartást tud, azt az anyakönyvi hivatal tisztviselői és alkalmazottai magatartásának megvizsgálása végett, hozzám december hó 31-ig jelentse be. *Hubert Ottó* főispán.

— **Doktorráavatás.** Lengyel Zoltán tartalékos hadnagyot, aki most a körletparancsnokságnál teljesít szolgálatot, ma délben a debreceni m. kir. tudományegyetem az államtudományok doktorává avatta. — Ugyanekkor avatták dokorra *Holtzer* Jenő államrendőrségi tisztviselőt.

— **Volt villamos világítás** szombaton este 10 óráig, miután 5 vagon szén érkezett. Ha jön szén, ami még teljesen bizonytalan, lesz világítás vasárnap is.

— **Új debreceni polgárok.** A városi tanács a jog- és pénzügyi bizottság javaslata alapján javalni fogja a közgyűlésnek, hogy Rumpf Károly és Hausmann Adolf századosokat díjlatlanul, Babics György szatócsot pedig 2000 korona díj lefizetése ellenében vegye föl a községi kötelékbe. A többi kérelmezőt elutasították.

— **Eljegyzések.** Nagy Mihály—Papp Eszter, Mihály Sándor—Kanya Margit, Fodor József—Bárinvi Erzsébet, Hidvéger Sándor—Abonyi Elvira, Nagy Bálint—Sári Eszter.

— **Elhunyt uri nő.** Debrecen előkelő hölgycsaládjának egyik rokonszenves tagja, Cséty Gyula alezredes neje, született Szilágyi Irén e hó 16-án elhalt. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. Keresztvén moz-

galmaink lelkes támogatója: érkenézi Szilágyi József földbirtokos nővérét gyászolja a korán elköltözöttben.

— **Nem kap templomteket a Homokkerti.** A homokkerti ref. lakosság nevében kérvényt intéztek több homokkerti lakos aláírásával a városi tanácshoz, melyben telket kértek a homokkerti templom részére. A kérvényt azzal utasította el a tanács, hogy az aláírók nem jogosítottak a templomtelek kérésére, de különben is nincs a városnak telke. Ugyanezen indokollással utasították el a diakonissza intézet kérvényét is, melyben házastelket kértek.

— **Az Ebredő Magyarok Egyesülete** tisztelettel tudatja a sorsjegyvásárló közönséggel, hogy a huzás vasárnap, f. hó 19-én délután félnyolc órakor az egyesületi helyiségben (Péterfia-u. 76.) *dr. Galanffy* János közjegyző ur szíves közreműködésével fog megtartatni.

— **Házasságok.** Erdős László—Pásti Margit, Erdei József—T. Kis Zsuzsanna, Doka Sándor—Halász Zsuzsanna, Szabó András—Petei Agnes, Deák Lajos—Bere Agnes, Pásti István—Erdős Erzsébet, Fülöp Péter—Sijnes Mária, Kovács István—Szobonya Julianna, Varga János—Hegedüs Zsuzsanna, Mezey Ferenc—Szilágyi Paula, Némethy János—Nagy Borbála, Nagy Mihály—Kiss Zsuzsanna, Kerékgyártó Ferenc—Sándor Mária, Cseke Ferenc—Erdei Eszter, Szigeti István—Molnar Mária, Nagy János—Hajas Julianna, Miskolci József—Tavcsai Róza, Szabó András—Szabó Klára, Dombi Antal—Cifra Lujza, Takács Lajos—Tóth Mária, B. Nagy János—Ladányi Erzsébet, Bubán Kálmán—Sarkadi Erzsébet, Józsa János—Dobozi Erzsébet, Horváth Sándor—Som Anna.

— **Az ismeretlen előéletű egyének.** A város jog- és pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén *elvi jelentőségű határozatot* hozott, mikor kimondta, hogy ismeretlen előéletű egyéneket nem vesz fel a községi illetőségbe. Ez alapon utasították el Spiridinov Spiridon és Zenkovits János szatócsokat. — Az elv nagyon helyes, azonban az egész vonalon érvényesíteni kellene és még *iparendélyt sem* szabadna adni ismeretlen előéletű egyéneknek! — Ez alapon utasították el *Gisersky* Albert volt orosz alattvalót is, azonban itt már szépséghibája van az elutasításnak, mert ez a volt orosz alattvaló tulajdonképpen *lengyel ember*, ev. vallású és a kárpáti harcokban esett magyar fogságba, mert nem akart harcolni — lengyel ember létere — Magyarország ellen! Ez a Gisevszky Albert tulajdonképpen *lengyel alattvaló*, aki 1914. télén került a Saluator-kórházba, tökéletesen megtanult magyarul és rendkívül hasznos munkásember: gépész, molnár de mindenféle iparághoz értő ezermester. — Az ilyen emberrel szemben mégis lehetne kivételt tenni!

— **Elzárás a tiltott szerencsejátékokért.** A város a vendéglős, kávéház és kávéház ipar gyakorlásáról alkotott szabályrendeletének 16. szakaszában *elzárást* helyez kilátásba azon üzlettulajdonok részére, akik üzletükben a tiltott szerencsejátékokat megtűrik. Ez ellen a vendéglősök és kávéosok ipartársulata felebbezéssel élt, azonban a városi tanács felírt a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a szabályrendelet ezen rendelkezését hagyja jóvá. Kár, hogy ez a rendelkezés nem terjed ki az egyletekre is, ahol a haszárjáték vigan járja.

— **Az utcai sátrak megszüntetése.** A városi közgyűlés kimondta, hogy az utcai sátrak fokozatosan megszüntetendők és eltávolítandók. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja, hogy e határozatot tartsák fenn, mert az utcai sátrak nagyon elszaporodtak.

— **A kath. Leányklub** tagjait ma, vasárnap délután 3 órára a Svetits-intézet nagytermébe karácsonyi délutánra meghívja az *elnökség*.

— **Családi pótlék nyugdíjasoknak.** A belügyminiszter rendelete alapján az 1918. nov. 1-ő napja előtt már nyugdíjazott községi és közigazgatók, segédjegyzők, állatorvosok és ezek özvegyei 1921 jan. 1-től családi pótlékban részesülnek ha igényüket a 80000/1917 B. M. számú körrendeletben előírt minta szerint készített és lakhelyük előjárósága által hitelesített „Bejelentés” utján ez év végéig az illetékes alispánnal megállapíttatják.

SZERVUSZ MIKI

és a remek pótműsor ma d. u. 3 és este 7 órakor a Vigszinházban

Nyomdász kabaré. A debreceni könyvnyomdászok ma vasárnap d. u. fél 4 órakor a Munkás-Otthonban Kabaré-délután rendeznek, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. Játssa: a Munkás-Otthon zenekara. 2. Felolvasás. Tartja: Erdélyi Károly. 3. Dalok. Éneklő: Boruzs Juliska. 4. Az öngyilkos. Monológ. Előadja Nagy Andor. 5. Hegedű-szóló. Játssa: Lengyel Rózsika. 6. Ének- és táncduett. Előadják: Vadkerty Endre és Nagy Erzsike. 7. A váratlan fordulat. Páros jelenet. Előadják: Karcza Lili és Tóth József. 8. Dalok. Éneklő: Harth Vilmosné. 9. Hegedű- és cimbalom-duett. Játsszák: Szoleczky Ede és Rapy Gyula. 10. Komoly szavaltat. Előadja: Trunkó Barnabás. 11. Tánc-duett. Lejtik: Boruzs Juliska és Novák Juliska. 12. Kuplák. Éneklő: Szentesy Pál. 13. Asszonyvásár. Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Dr. Sarok Lajos—Tóth József. Mici, a huga—Novák Juliska. Kacska Gábris—Szabó József. Szobalány—Hegedüs Ilonka. 14. Zárinduló. Játssa: a Munkás-Otthon zenekara. Belépti-díj vigalmi adóval együtt 15 korona. Felülfizetések a jótekonnyel érdeklőkön—köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Move-bazár állandóan nyitva egész nap. Délelőtt 9—1-ig, délután pedig 3-tól kezdve, délután 4 órától zene és „move” tea. Külön buffet! A Casino termeiben, Piac- és Kossuth-uta sarkán.

Jelentkezzenek azok a menekültek, akik gyermekeiket ingyen-üdülésre öhajjták küldeni. Kilitás van arra, hogy a hollandi misszió a debreceni kirendeltség területéről is visz magával Hollandiába néhány hónapi üdülésre menekült gyermekeket. A gyermekek valláskülönbség nélkül 6—13 éves koruak lehetnek, idevaló megbízható vezető-felügyelőkkel és tanítókkal mennek ki, ott egyes családoknál lesznek elhelyezve, ingyen eltartva, szeretettel vannak körülveve, rendszeren még ruházatot is kapnak és 4—5 hónap múlva meghívva térnek haza. Felkérem azokat a menekült szülőket, kik hajlandók lennének gyermekeiket üdülésre Hollandiába küldeni, hogy előjegyzés céljából jelentkezzenek a menekültügyi kirendeltségen folyó hó 20-án és 21-én délelőtt a hivatalos órák alatt. — *Dr. Darkó Jenő*, a menekültügyi kirendeltség vezetője.

Tömeges játékbaba készítés az evang. filléregyletben. Hogy tagjainak kereseti alkalmat adjon a filléregylet a játékbaba készítés elsajátítására, szakszerű vezetéssel tanfolyamot rendezett. Ennek készítményeit ezélt két héttel már bemutatta, most a tanfolyam végeztével a teljes anyagból rendez *kiállítás* a filléregylet a női kereskedelmi iskolában (Egyház-tér 2. sz.) december 19—23. napjain. A tárgyak legnagyobb része *eladó*. Megtekintése *díjtan*. Az árakat az egylet lehetőleg *olcsón* szabta meg. A tanfolyam felkarolása hazafias kötelesség, mert népszerűsítésével sok millió marad benn az országban, ami eddig külföldre vándorolt.

Tolvaj a törvényszék pincéjében. Cs. Nagy Lajos, téglási lakos dohány eladás végett Debrecenbe jött. Házalásai közepette elment a törvényszékre is, ahol feltörte Sebestyén törvényszéki jegyző pincéjét és onnan 20 ezer korona értékű fehérneműt ellopott. A tolvajlás után bement az „Otthon” kávéházba, hol eladta a lopott holmikat *Braun* Hermann debreceni ócskásnak 2600 koronáért. A rendőrség ezen közben értesült a betöréses lopásról és elfogta Cs. Nagy Lajost, akit előzetes letartóztatásba helyezett és megindította ellene az eljárást.

Hósi halottak adatainak bejelentése. A világháborúban hősi halált halt egyének hozzátartozói, ismerősei stb. újból felkértek, az elhaltak életrajzi adatainak és hősi haláluk általuk ismert körülményeinek, — amennyiben ezt eddig még be nem jelentették — ezen hivatalban (pénzügyi palota, II. emelet, II sz. szoba) leendő mielőbbi bejelentésére. Ha az elhaltaknak fényképei a hozzátartozók birtokában megvannak és azok nélkülözhetők, ezeknek beszülgáltatása szintén kérik. — Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatala.

Tíz kilóig szabad lisztet szállítani. A közlelmezési miniszter felhívta a város közlelmezési hivatalát, hogy 10 kilogrammig ne adjon engedélyt liszt szállításra, mert 10 kilóig szabad a szállítás és az utalvány visszárlések elkövetésére ad alkalmat.

Elfogott tolvajbando. A nagyerdei faraktarakat napok óta dézsmálják ismeretlen tolvajok. A faraktár vezetősége jelentette a lopásokat a rendőrségen, honnan Földi Imre detektívcsoportját küldték ki a falopás tettesinek a kinyomozására. Tegnap aztán a detektívek elfogták *Kozma* Ferenc Gyöngyvirág-utca 14 és *Ercsei* Gábor Ajtó-utca 18 szám alatti lakosokat, kikről kiderült, hogy több ízben megdezsmálták a faraktarakat és az ellopott fát *Neudler* Károly Rákóczi-utcai kereskedőnek adták el. Kiderült még az is, hogy társaik is vannak *Nagy* József Apafi-utca 16, *Oláh* János Apafi-u. 107 szám alatti lakosok személyében, akik az ellopott fát viszont *Dancinger* Nyil-utcai kereskedőnek adták el. Nagy János és Oláh János lakásain egyébként több ölnyi lopott fát is találtak. Eljárás indult a tolvajok ellen.

Halálra ítélték a rendőrgyilkost

Budapest, dec. (N. St. t. j.) A budapesti törvényszék rögtönítélő bírósága ma hirdette ki *Mészáros* Imre felett, akit *Soltra* József meggyilkolásával vádolt az ügyesség, az ítéletet. Langer elnök olvasta fel az ítéletet. A rögtönítélő bíróság *Mészáros* kötéltálati halálra ítélté, aki sirva kért kegyelmet.

Emelik a szén árát

Berlini jelentések szerint a rajna-westfáliai szénszindikátus 1921 január elsejétől kezdődőleg újabb áremelést határozott el.

Berlin -- vendéglő nélkül

Berlinből jelentik, hogy a szálloda tulajdonosok elhatározták konyhaüzemüknek és restaurációknak azonnali bezárását. A szállókban sem ételeket, sem italokat nem szolgálnak ki. A szövetség elnökéhez azt a kérelmet jutatták el, hogy a konyhaüzemek és restaurációk bezárását az egész birodalomban vigye keresztül. A vendéglősök e határozata ellen az alkalmazottak állást foglaltak és a vendéglők azonnali kinyitását és továbbvezetését a fennálló törvények szerint követelik.

Koszorúmegváltás. Cseley Gyuláné urasszony elhunytá alkalmával koszorúmegváltással a szegény gyermekek karácsonyfájára, *Mácsay* Sándorné, *Szarukán* Zoltánné, *Emmer* Istvánné, *Beznák* Aladárné, *dr. Horvát* Arthurné *Jósa* Vincéné és *dr. Jósa* Ödönné 100—100 összesen 700 koronát küldöttek be hozzánk, amit szegényeink nevében is hálásan köszönünk.

A Napsugár karácsonyi műtárgyárverése iránt általános az érdeklődés. Igek sok becses használati és luxustárgy gyűlt egybe aukcióra. A tárgyak mátol kezdve díjtalanul megtekinthetők a lap kiadóhivatalában: Piac-u. 10. I-ső emelet.

Lesz cukor. Miután a cukorgyárak az ország szükségletének megfelelő mennyiséget termelni nem tudnak, a cukorközpont havi fejadagként 30 deka cukrot állapított meg fejeként. Ezt a csekélységet a közlelmezési ügyosztálynak sikerült 50 dekára felemeltetni és ezt fehér kristálycukor alakjában kapja meg a debreceni közönség karácsonyra. A kristálycukor kilója alighanem 90 korona lesz.

K I S H I R E K

A drágaság ellen Amerikában tud a közönség leghatásosabban védekezni. A toledo asszooyok elhatározták, hogy maguk sütik a kenyeret, míg a pékek le nem szállítják az árát, ami csakhamar be is következett.

Elszámította magát a cseh kormány: Amerikában nyomatta a bankóit. Kiderült, hogy egy cseh korona nyomása 35 koronába került.

Karácsonyra olcsó aprómarhát és nyulat kapnak a fővárosi tisztviselők és a munkások. Husz vagon baromfi és nyul kerül így kiosztásra. A nyul kilója 29 korona, szárnyas 26 korona, tojás 4 korona.

A szalonna ára Budapesten 172 korona nagyban, a hájé 196 K. A zsír kilója 202 korona. Kiskereskedelemben 8 koronával több.

Több mint ezer rendkívüli munkásra volt szüksége a fővárosnak az elmúlt heti havazás miatt az utak takarítására és összesen 78 jelentkezett. Szomorú jele annak, hogy inkább az inséget türik az emberek, csak dolgozni sehogyse akarnak.

A papíros ára Bécsben 6 kor. 50 fillér, nálunk pedig egy kiló papírért 38 K 40 fillért kell fizetni, vagyis hatszoros árat, ami tekintettel arra, hogy az osztrák és a magyar korona valutáris értéke egyenlő, igazán értéketlen.

Véres zavargások és utcai harcok napirenden vannak a Felvidéken. Legutóbb Kassán és Galgócon volt súlyos összejáratkozás a kommunisták között.

Amerika és Japán között újra kitört a hosszú ideje lappangó ellentét, mely egyrészt a Filippinák, másrészt Mexico körül forog. Japán a napokban megszállotta a Sargatenger partvidékét.

Magyar ember lett az elnöke a nemzetközi Duna-bizottságnak: *Miklós* Ödön volt államtitkár.

Nagy megrendelést tett nálunk Lengyelország, mozdonyokra és mozdonyjavítási munkálatokra. Kilitás van rá, hogy a két ország között jelentékeny gazdasági forgalom fog kifejlődni.

Az Osztrák-magyar bank tegnapi rendkívüli közgyűlésén számoltak be a bank vezetőségének tagjai, párisi tárgyalásaik eredményéről.

— Temetésekre kirendelt hajduk díjazása.

A városi tanács a pénz értékének megfelelően felemelte a temetésekre kirendelt városi hajduk díjazását. A vezető hajdu 30, a többi 6 hajdu pedig 20—20 koronát kap, míg a városi pénztárt 150 korona illeti. A hajduk temetkezésekre való kirendelésénél 300 koronát kell a házipénztárba befizetni, tehát így a városi pénztárnak is jut 150 korona minden temetkezés után.

Bélelt bőr, krümes, triko és kötött keztyük, fésük, illatszerek, friss gummi-árak, harisnya- és fuszeklitartók, nadrágtartók érkeztek *Vitárius*nál, Piac-utca 16.

Pénzt kapott a közkörház. A népjóléti miniszterium 600,000 koronát utalt ki a debreceni közkörháznak a betegápolási alap terhére

Halálozások. Szemerédy Ferencné Dávid Emília 70 éves, Madar Sándorné Hevesi Lidia 25 éves, Orosz Imre 1 éves, Molnár András 53 éves, Ferenczi János 5 éves, Tamás Mihály 36 éves, Cserepes Mihály 23 éves, Debreceni Lajos 56 éves, Burai X 2 napos, Juhász Éva 17 napos, Török Lajos 1 napos, Molnár János 67 éves, Vörös Pál 21 éves, Dalmi József 31 éves, Mokrolóczy János 3 hónapos, cseleji Cseley Gyuláné érkényi Szilágy Irén 50 éves, Nagy Ferenc 20 éves, özv. Szána Györgyné Erős Veronika 60 éves, Oláh Erzsébet 5 hónapos, Rusznyák János 80 éves, Nagy Erzsébet Katalin 4 hónapos, Sádura Erzsébet 1 hónapos.

— **Margit-fürdő** állandóan nyitva.

Karácsonyfa nagy választékban Barkó Antal fűszerkereskedő Meszena-utca 1. Ugyanott karácsonyi cukorkák.

Halálozás. Mint öszinte részvétellel értesülünk **Szabó Kálmán** gyógyszerész, szikvíz gyáros, a Baross szövetség választmányának elnöke Budapesten a Rókus kórházban folyó hó 17-én operáció után elhunyt.

— **Jön a Keletmagyarországi Sporthirlap Almanachja.** Megjelenik karácsony előtt. Kapható lesz mindenütt.

— **Antalfy képtárlat** nyitva reggel 8-tól este 6-ig. Sok jeles festőművész festménye van kiállítva és igen jutányos áron szerezhető be. Karácsonyi és újévi ajándéknak is legbecselesebb, valamint töké befektetésnek is legbiztosabb ha eredeti festményt vásárol.

— **„Héra“** kézimunkaüzlet, fehérneműjavítóval és **Kolosné** nyakkendőterme Simonffy-utca 5 sz.

— **Legszebb képes és mesés könyvek,** levélpapírok, karácsonyi díszek, naptárak, játékok, imakönyvek és ajándéknak más alkalmas cikkek kaphatók Antalfynál, Szent Anna és Varga-u. sarok.

— **Száz oldalról megtépett,** csonka házakat tősgyökeres magyar nemzeti kericsztyén kultúra megteremtésével menthetjük meg a végső romlásból. Ezt a munkát fogja megalapozni és gyümölcsözővé tenni a „Magyar Gêniozsz Nemzeti Kulturát Terjesztő Részvénytársaság“. A társaság megizmosodását jól kamatozó részvényeinek jegyzésével segítsük elő!

— **Ifj. Kovács János festőművész képkiallítása** 1920 december 19-én vasárnaptól 1921 január 5-ig, Csapó-u. 1 szám I. emelet.

— **Ujdonság! Óránkinti világitás pár fillér!** Sok pénz takarít meg, ha „LUCIFER“ iórvényesen védett TAKARÉKGYERTYÁVAL világit. (Szagtalan égés, füst- és robbanásmentes.) Tekintettel a csekély készletre, siessen mindenki magának beszerezni. Kizárólag a „HANGYA“ főüzletében kapható, Rósa-utca 2.

— **A Debreceni iparos dalegylet** e hó 25-ikén, karácsony első napján, az Arany Bika dísztermében táncal egybekötött dalestélyt tart saját pénztára és a városi népkönyha javára. Belépődíj vigalmi adóval személyenként 30 K. A zenét Rácz Laci és zenekara szolgáltatja Kezdeté délután 4 órakor.

— **Gazdászok figyelmébe!** Cserhádi növénytermelésre jegyezzen elő Antalfy József gazdasági szakkönyvkereskedésében Szent Anna és Varga-utca sarok.

— **Dr Gáspár Géza szabadon.** Dr Gáspár Géza orvost kommunista üzemeiért a rendőrség kerületi kapitánya internálásra terjesztette elő. A belügyminiszter azonban dr Gáspár internálásához nem járult hozzá s így a rendőrség dr Gáspárt kénytelen volt szabadlábra helyezni.

— **Ifj Schaff János táncintézetében** a Royalban az új táncanfolyam f. hó 20 án hétfőn nyílik meg. Gazdálkodó (polgár) ifjak részére délután 5—7 óráig, iparos és kereskedő ifjak részére 8—10 óráig. Ma vasárnap délután 5 óratól nagy táncestély. Belépődíj vigalmi adóval 10 korona. Külön órák bármely időben.

— **Dienes János képkiallítása** nyitva van naponként 9 órától 4-ig Kossuth-u. 33.

— **Olcson fuvaroz** Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata. Kossuth-utca 9. Telefon 481.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Törvénykezés

§ **Az ékszerüzlet betörője,** Élénk emlékezetében van még a közönségnek az a vakmerő betörés, amit **Bagdi Gyula** többszörösen rovtott multu egyn **Bakacsi Pál** ékszerésznél követett el. Bagdi ugyanis novemberben egy este elrejtőzött a Csapó-u. 40. és Rákóczi-u. 1. szám alatti sarokházban. Éjjel kibontotta Bakacsi Pál ékszerüzletének falát s behatolt az üzletbe s onnan körülbelül 80—100 ezer korona értékű arany, ezüstenmüt, órák, gyűrűt lopott el. Azonban egy rendőrorjárat még aznap éjjel elfogta a Mester utcán a vakmerő betörőt. Ma vont a felelőségre a törvényszék **Ujfalussy József** elnöklote alatt álló tanácsa.

Vádolva volt még zsarolással és ingóvagyon rongálásával is. Bagdi kihallgatásánál mindent beismer. A bíróság a perbeszédék után **két és fél évi fegyházra ítélte** a javithatatlan gonosztevőt. Bagdi megnyugodott az ítéletben.

§ **A püspökladányi direktorium az ötös tanács előtt.** Változatlan nagy érdeklődés mellett folyt le a püspökladányi direktorium büntetőnék második napja. Tegnap délután és ma délelőtt folytatták a tanukihallgatásokat. Püspökladány egész intelligenciája, igen sok vasutas van beidézve. A tanuk nagy része Müller Bélára, a püspökladányi direktorium elnökére, terhelően, míg a többi vádlottakra kedvezően vallott. Az igaztató sok tanu meg erősítette. A legtöbb tanu azonban nagy általánosságban vallott; bár elismerik Müller Béla érdemeit is. Délben félbeszakították a tárgyalást, hogy megvárják a püspökladányi vonatot, amellyel szintén sok tanu érkezik.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.*

Román

és vegyes lebelyegezési pénzt legdrágábban vesz **Simon György** Debreczen, Kossuth-utca 11.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 17. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén a mai napon magánforgalomban a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 1900—1865, font 22'66, léva 6'80—7'05, dollár 658—644, frank 37'30—37'38, márka 8'96—9'19, rubél 322—28, lira 22'60—22'90, lei 8'27—8'38, sokol 760—86, sváje 97—98, korona dinár 14'90—15'15.

Zürich, dec. 17. A mai napon a magyar koronát 122-vel jegyezték.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei:

„**Szervusz Miki és a végkielégítés**“ mindkettő a budapesti kabaré színpadok legnagyobb idei sikere lesznek fénypontjai a Vigzínház új műsorának, melyet csak ma vasárnapon délután és este játszanak.

A **Vigzínház** mai vasárnapi műsorán kacagtató bohózatok, kuplék és táncok szerepelnek. Délutáni előadás leszállított árakkal 3 órakor. Az esti rendes helyárakkal 7 órakor kezdődik.

Vasárnap este e szezon legnagyobb sikert aratott operettje az **Ezüst sirály**, délután pedig mérsékelt helyárakkal, 3 órakor a rendkívül mulatságos **Tündérlak Magyarhonban** kerül színre a **Csokonai színházban**.

Hétfőn már harmadszor megy zsufolt házak mellett a **Maria del Carmen** ez estén A) bérletben.

A **karácsony apó** gyermekdarabban jelentkező gyermekeknek vasárnap d. e. 12 órakor próbájuk van a Csokonai színházban.

Ifjusági oktató előadás az Apollóban 3 órakor kitűnő műsor mérsékelt helyár.

Lengyel vér II ma utoljára mutatja be az Arany Bika mozi 4—6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

Amerikai Pathé film a Repülőlovás, kalandor történet 8 felvonásban, ma utoljára az Apollóban. Előadások 4—6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

A **Boxer** amerikai film dráma a sport életből, ma utoljára mutatja be ezt az attrakciót az Uránia 4—6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

Miss Nobody szenzációs kalandor történet 6 felvonásban hétfőn az Apollóban.

Párisi francia film a zöldszemű szörnyeteg dráma 6 felvonásban Alice Jogce főszereplésével hétfőn az Urániában.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt, román és vegyeslebelyegezési bankjegyeket legdrágábban vásárol **Rankai bankirodája Debrecen** Degenfeld-tér 6. (Kenyérpiacz.) TELEFON 209.

DEBRECENI Kalapgyár

SZÉLL ÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. SZ.**

„**Nemzeti Hitelintézet**“ betétei után

4% -ot

fizet. (Piac-utca 5. sz.) (Alaptőke: 120 millió.)

TEGDÉS JÁNOS

Női, férfi és katonai egyenruhát és elegáns sapkákat jutányosan készít **PÉTERFIA-UTCZA 60. SZÁM.**

Szabó János

uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Számoló papír

11—21 cm nagyság 05—14 cm nagyság
500 drb 30 K 500 drb 20 K

a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál

PIACZ-UTCZA 59.

LENGYEL Fest, tisztít

Készítik gallérokat, kézelőket, ingeket pontos és szolid árban. **F** mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden színre 8 nap alatt **CSAPO-U. 95. Paccsirta-u. sarok.** Felvételi hely Piacz-utca 63. sz. mosoda.

Uj találmány! Uj találmány!

Jó háziasszony Ön? Ha igen akkor vegyen „**Diadal**“ kézimosógépet, mely hófehérre mossa a ruhát és nem szakgatja, felényi szappant fogyaszt és **csak 25** koronába kerül egy darab. Törv. védve. Viszont-eladónak árendedmény! Ügynökök kerestetnek. Kapható **Blattner József** cégnél Debrecen, Csapó-u. 1.

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkazetták, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. **Korzó „ÉVA“** arczenócs és szappan Telefon 14-80 legolcsóbban szerezhető be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

FEHÉRTÓI BELA

temetkezési intézete Debrecen, Degenfeld-tér 4. sz.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalék pénztári engedélyt ad. Temetéseket legolcsóbban kegyeletteljes pontossággal végzi.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
BIRÓ PÁL.

A terményüzletekben és raktárakban rekviráljunk

Nap-nap után kifakadásokat hall az ember a gazdák ellen, mintha csupán a gazdaközönség volna az oka a mai türehetlen állapotoknak, mintha a gazdaközönség nem csinálna mást, mint hogy a nemtermelő osztályt kifosztja. Mind ezen kifakadások, ezen jogtalan bántalmak arra mutatnak, hogy a nagyközönség nincsen a termelő nehézsége felől tájékozva és hogy vannak sokan, akik a gazdaközönség elleni büzbombák elhelyezésével saját kapzsi munkájukat palástolni akarják.

Az élelmiszer, mely minden nap szükségeltetik és melyet többé-kevésbé naponta vásárolnak, alkalom arra, hogy szidjuk a gazdát, mert olyan drágán mérni a termékét.

Elhiszem, hogy keserves állapot az élelmiszer drágulás tényét érezni, de nem lehet ok arra, hogy a látszattól kiindulva, mindig csak a termelőt okoljuk és szidjuk.

A termelő nem akar mást és nem is csinál mást, mint azon dolgozik és fáradozik, hogy az apja, nagyapjától örökölt, vagy saját maga által éveken át tartó munkával összekuporgatott birtokát megfárhassa és rajta megéljen. Azt meg ne sajnálja senki, hogy neki van mit ennie, mert ha szomorú az országunk jelenlegi sorsa, százszorta szomorubb azon ország helyzete, melyben még a termelő is éhezik.

A termelés nincs kimerítve azzal, hogy szántunk-vetünk és várjuk a tiz mázsa termést, hogy azt eladhassuk. A termelésnek nagyon sok nehézségei és még több csalódásai vannak.

Nagyon jól tudja mindenki, hogy a gazda a háboru előtt a legnagyobb nehézségekkel küzdött; alig volt tehermentes gazdaság. Jött a háboru. A gazda éveken át tapasztalhatta, hogy az ő fáradságosan produkált termelvényein mindenki nyerekedik és keres, csak ő nem. Végre ő nála is megfogamzott az a gondolat, hogy miért nem nyerve őt, amit eddig mások vágtak zsebre, kik ezen nyereségből az ő földjét először kiárendálták és aztán örökáron megvették. Joggal akarta tehát termését oly áron értékesíteni, mint eddig a közvetítő. Sajnos, az illetékes körök nem voltak elég erősek arra, hogy ezen közvetítőket állandóan kikapcsolják, sőt a kormány tukmálta őket megint a gazdák nyakára, kik azután, mivel a játszmából nem akartak kimaradni, még magasabb árakat ígértek, hogy a terményt még nagyobb haszonnal zudítsák a fogyasztók nyakába. Most jöttek a bölcsesebbnél bölcsőbb rendeletek, (köztük nagyatádi Szabó idejű termésrendelete) melyek nemcsak hogy nem biztosították a közlelmezést, hanem ellenkezőleg: egyszerűen felborították. Ha a nagyközönség tájékozatlan a termelés felől, az még megbocsájtandó, de hogy kormányférfiak azok, az már büntetni való könnyelműség.

Amint mondtam, a gazda ki akarta zárni a közvetítőt, ez azonban nem sikerült, sőt jobban a nyakára ült, amennyiben mindig nagyobb és nagyobb árakat ígér. Most már lássuk a gazda helyzetét. A magtermés évek óta lefoglalva és lemaximalva; az iparcikkek, munkadíjak, anyagok óriási áremelkedése felborították az arányt a gazdák rovására és így nem maradt más hátra, mint hogy a gazda a szabadon maradt termékein (melléktermékein) igyekezék hiányt behozni és így az árakat emelte. Ez szükséges rossz, ami nélkül nem termelhet tovább, mert különben ráfizet a gazdálkodásra.

Áll ez különösen a mai helyzetben.

Kivetettek egy bizonyos mennyiség terményt, amit be kell szolgáltatni tekintet nélkül arra, hogy megtermelt-e vagy sem. Ha nem tudja beadni, akkor minden mázsaért köteles 2000 koronát fizetni, úgy hogy az egyes birságok a száz-ezer és millió koronát is meghaladják.

A legelemibb dolgot is figyelmen kívül hagyták, t. i. hogy nem minden föld egyenlő termőerővel bír, úgy hogy a silányabb minőségű földtől, a nehezebb és költségesebb gazdálkodás mellett is ugyanolyan mennyiség beszolgáltatását követelik, mint a prima földek után. Reá rakták a tizszeres adót a felemelt pótdadók. A munkást reáuszították a magasabb bérkövetelésekkel.

És még sok más terhet ráróttak, melyekkel szemben főtermékeit nem tudja szabadon értékesíteni, hanem a kiadásokkal szemben aránytalanul alacsony áron kénytelen terményét beadni. Csak természetes, hogy a tejet, tojást és egyéb melléktermékeket kénytelen a gazda magasabb áron értékesíteni.

Nem azért drága a megélhetés, mert a gazda drágán mér, hanem mert nincs rendszer, nincs kellő erély és akarat ahhoz, hogy a dolgot ott orvosolják, ahol kellene.

Ha az első termésrendelet baklövés volt (pedig hat évi gyakorlat rendelkezésre állt), akkor a többiekben már nem lett volna szabad kísérletezni, hanem erősen be kellett volna és még most is be kell nyulni a rákfenébe és azt kiirtani. A kérdés ma az, hogy tudjuk-e a közlelmezést biztosítani?

Nos, az országban van száz meg száz legitim és illegitim cég, mely nagy terméskészleteket vásárolt össze, melyek nagyobb része, ami nincs kicsempészve, a különféle raktárakban van elhelyezve. Tehát e felhalmazott készleteket irga'matlanul le kell foglalni és a vételáron kifizetni.

De azt most és sürgősen kell végre hajtani, nem pedig a gazdánál a rekvirálással, mely költséges és eredményhez nem vezet, mivel ott készletek nincsenek. Tehát rekviráljon a kormány igenis minden cégnél, mely termésvétellel és eladással foglalkozik, tekintet nélkül arra, hogy Áruforgalminak, vagy Silber-

steinnak hívják-e, akkor megvagyok győződve, hogy az új termésig a közlelmezés, ha nem is tiszta liszttel, de biztosítva lesz a nagyközönség figyelmét felhivom ezen körülményekre, hogy így tájékozva, ne csak a gazdákat becsémélje, hanem tartathatatlanság helyzetnek tulajdonképeni okát megismerje.

Agrárius.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Csütörtök délután fél 4 órakor tartotta Szent-Királyi Tivadar elnöklésével a debreceni kereskedelmi és iparkamara rendes közgyűlést. A napirend tárgyalása előtt Szent-Királyi elnök szomorúsággal telt bejelentést tett a kamara kiváló alelnökének, Debreceni Lajosnak hirtelen elhalálozásáról. Átérett meleg szavakkal emlékezett meg Debreceni Lajos kiváló egyéniségéről, lelkes közérdekű működéséről, egyszerűségéről és munkakészségéről. A kamara elhunyt alelnökének elvülhetetlen érdemeit, közérdekű munkásságának mindenkor példaadó emlékeztetőt jegyzőkönyvileg megörökíti s erről özvegyét értesíteni rendeli. Az elnökség megtett intézkedéseit helyesléssel tudomásul veszi s javaslatait elfogadja. Ugyancsak napirend előtt bejelentette az elnökség, hogy a békeszerződés ratifikálása folytán a kamara kerületének jelentékeny részét elvesztette. A közgyűlés legnagyobb fájdalommal veszi tudomásul a kikényszerített béke gyászos következményeit. Az elnöki előterjesztések során helyeslőleg és örömmel vette tudomásul a közgyűlés a kommunizmus és a román megszállás idejéről szóló jelentést.

A vasárnapi munkaszünet szabályozása tekintetében legmegfelelőbbnek tartja a közgyűlés a Láng Lajos-féle 1903-as rendelet érvényének visszaállítását. Különös tekintettel a mostani viszonyokra, kívánatosnak tartja, hogy a kereskedő üzletek vasárnap délelőtti 10 óráig nyitva tarthassanak. Ugyanezen ideig kívánatosnak tartja a borhelyüzletek nyitvatartását.

Az ipartörvény revíziója tárgyában a legutóbb közrebocsátott előadói tervezetet sem az ipari, sem pedig a kereskedelmi érdekeltség szempontjából nem tartja megfelelőnek a közgyűlés. Szükségesnek tartja a tervezet elbírálására hosszabb határidő kifizetését. Helyteleníti, hogy a tervezet nem ad teljesen új ipartörvényt, hanem csak részlegesen módosítja a régi törvényt. Kifogásolja a tervezetben a miniszternek biztosított tulságos rendeleti szabályozási jogkört és különösen helyteleníti a tervezet indokolásának hiányát, amely megnehezíti a szakszerű és tárgyilagossá elbírálást.

Erélyes felterjesztést intéz a közgyűlés az iparosok nyersanyaggal ellátása érdekében, mert ezt tekintve az iparosság legfontosabb érdekének.

Elhatározta a közgyűlés a fényüzési adó revíziója érdekében széleskörű akciót indítását. Gazdasági helyzetünk megjavítását a közgyűlés a szabadkereskedelem visszaállításától várja s ezért felterjesztést intéz a kereskedelem minden korlátozásának sürgős megszüntetése iránt.

A napirend letárgyalása után a közgyűlés a legutolsó két év alatt kifejtett nagy és eredményes tevékenységéért meleg köszönetét és elismerését fejezte ki a kamara elnöksége és különösen a kamara elnöke iránt.

MÉDIA

MOZGÓ BOCSKAY-TÉR

Ma, vasárnap dec. hó 19-én

A senki fia

Szerelmi történet, 4 felvonásban

Az algrófnó   Alpesi vasutak

Vigjáték,   Term. felvétel.

Előadások kezdete délután 3, 5, 7, és 9 órakor.

Pénztárnyitás d. e. 10 órakor. Helyárak Páholy 12 K

Földszint 10 K, I. hely 8 K, II. hely 6 K, III. hely 4 K

Sokan nem tudják HOGY „KONCZ”-NÁL

Egyháztéren nagy választékban kapható karácsonyi és újvi ajándékok.

Mesés szép

Virág vázák	Kávés, teás,
Figurák Nippek	Ebédő, moszdó,
Díszórák, szobrok	Feketés, csemegés,
Benbonierek	Befőttes, fűszer,
Telített tükrök	Boros, visos,
Fali díszek	Likőrös, sörös
Aufszatok	készletek,
Pálmatarlók,	Teás, kávé csészék
Rés asztallámpák	Évőeszközök

KÉPKERETEZÉS

Legújabb léczekből nagy választékban.

OLCSÓ ÁRAK!

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Jelentkezni lehet Piacz-utca 59.

Birtokot sürgősen veszek

Debreczen város közelében műnt mellett fekete földet 50 holdtól, 300 holdig szép épületekkel. — **UGYSZINTÉN** veszek egy 4-5 szobás melléképítményekkel bíró **CSALÁDI HÁZAT** istállóval, melybe május elsején beköltözhetek. 8 kizárólag a város központjában. Lovag **ZOLNAY BELA** földbirtokos Verbóczy-U. 12.

Eladó vendéglő

Baromvásártéren jó forgalmu vendéglő (fűszerüzlettel) 3 rendbeli lakás, istálló, kertészlő, nagy udvar, vétel esetén 3 szobás lakás, üzletek azonnali beköltözésre eladó. Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

„Népszövetségi Otthon” italmérő szolgát keres.

Pályázati kérvények Sümegehy igazgató-helyettes-nél adandók be.

Eladó birtok

Szabolcsmegyében 40 holdas barna és fekete homok jöterű föld eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Tölgyfa rönk

1 éves vágásu 200 cm. hosszú 15—30 cm. vastag, valamint Bükkfa boksa szén teljeseen száraz, ömlesztve vagontelekben azonnali szállításra kapható

Polyánszky Örszt

tűzifa és szénkereskedőnél Piacz-utca 58. Telefon 182.

APRÓHIRDETÉSEK

Értesítés

Schalavez Ferenc fogtechnikus Budapestről December 18—23-ig bezárólag vesz használt hamistogakat legmagasabb árban naponta délután 2—4-ig. József kir herceg-utca 10. 2 ajtó.

Eladó

jókarban levő kis könnyű téderes sárpa egy lovas kocsis, 1 taliga, egy vízeti kiemelőgép 10 méter vas horganyozott csövel. Vár utca 8.

Róváry és Altmann

szobrok, Piac 42. Pannonia épít. Bányai utca 2. sz. szobákban vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Aranyért

fizetek grammjéért 120 koronáig e hét végéig Krámer Arany Bika bérház

Vidékre

keresek egy gyermekes családhoz jól főző keresztény nőt házi cseléd mellé. Ajánlatokat lehe.óleg bizonyítványokkal dr Pfeiffer orvos címére. Pocsaj. Biharmegye.

Megvételre

keresek modern CSALÁDI HÁZAT. Vételár egy részét hajlandó vagyok különféle terményekoen is fizetni. Ajánlatok tehetők és felvilágosítás nyerhető a Macci uradalom zöld-ségüzletében (Hatvan-u. 1) Ugyanott szép karácsony-fák kaphatók.

Malac

választott 80—200 drb-ig megvételre kerestetik. Cim a lap kiadóhivatalában Piacz-utca 59

RONGYOT

mosottat, keresek megvételre, 20—25 kiló napi áron. Cim a kiadóban.

Koros Sándor

férfi-szobó üzemében Piac-u. 69. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

MAKULATURA

50 kilogramos tételekben eladó a kiadóhivatalban

Olcsó ház

mélyen leszállított árért elköltözés miatt sürgősen eladó Csapókert, Apponyi utca 40. Azonnal beköltözhető.

Rizkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal lapunk kiadóhivatalában

Egy

kifutó fiu vagy leány felvétetik. Cim a kiadóba.

Butorozott

szobát keres szerkesztőségünk tagja. Cim a kiadóban.

Napi 500 koronát

könnyen kereshet ha kereszény vállalat részvényeit árulja. Nők is könnyen elhelyezhető Értekezni lehet naponta d. e. 11-től 12-ig Bika szálloda 207 szoba

Forgács István

művész Bádózs-u

Aranyat

mindenféle ezüstit, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám I. emelet

Kocsis

ujévtől felfogadtatik készpénzfizetés és lakással. Vár-u, 8.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

P.ULÓ I. Bathyányi-utca 22. Telefon 1365.

Papp István

ácmester vállalt e szakmába vágó munkát jutányos árban Szent Anna-u 16 sz E

Szöllő

a Bodán egy nyilas jókarban, pajtával eladó. Értekezhetni Vigkedvű Mihály-u. 62 utcai lakás

Elveszett

16-án az állomástól Tisza palotáig egy pénztárca. Megtalálóját kérem, hogy a benne levő összes Soós névre szóló okmányokkal együtt szolgáltatassa be a Tisza palota po táshoz. A pénzt megtarthatja

3—400 holdas

bérgazdaságot keresek Debreczen közelében. — Cim a kiadóban

Garai-utca 21. — Csapókert melletti Gerébi telep Irén-utca 38-40. — Emerich-telep Malvin-utca 40 számú házak és a Hadházi-utca 26. szám alatt levő 2 kat. hold pusztaföld. Ezek után tehát már ne tesenek érdeklődni!

Ezen ingatlanokat Debreczen legrégibb adásvételi irodája, a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat adta el!

Ezen vállalat alapítottat 1900-ban! Fennáll 21-ik éve.

Eladási megbízások felvételnek állandóan a Veres-utca 9 szám alatti irodában, reggeli 8 órától állandóan egész nap. Az eladók által, az eladás eszközüléseért egyetlen fillér közvetítési díjat sem kell fizetni!

Felkéretnek az eladó tulajdosok arra, hogy megbízásukat mindig lehetőleg a hét első napjaiban, de legkésőbb péntek délig föltétlen adják föl a Veres-utca 9 szám alatti irodában, mert a péntek déli 12 óra után beérkező ingatlanok reklám-hirdetését már lehetetlenség a helyi lapok vasárnapi számában elhelyezhetni!

Árverési hirdetmény.

Vevő által kifogásolt circa 10500 kilogramm faszenet 1920. évi december hó 20. huszadik napján délelőtt 9 kilencz órakor Grünfeld Leopoldnak Debreczenben Csapó-u. 16. szám alatt levő raktárban eladó költségére és veszélyére megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek a vételár és a vételi illeték azonnali lefizetése ellenében elfogok adni.

Árvereltető a faszen mennyiségéért és minőségéért szavatosságot nem vállal.

Az áru a helyszínen megtekinthető és nyomban az árverés után átveendő.

Debreczen, 1920 december 17.

Dr. MÁNDI ANDRÁS

mint Dr Lintner Sándor debreczeni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 19—19 0 sz. rendelvényével kirendelt helyettese.

Debreceni Mezőgazdák Szövetség.

kirend ltsegénél Debreczen, Piacz-utca 77. sz. a. Jutányos aron beszerezhetők:

Répagmagvak, petroleum, daráltsó, olajak, kocsikenőcs, 1 patkok, lószerszámok, lótakarók, patkoszegek, kötélárak zsákok, lapátok, ásók, villák, rézgálic, raffia, valamint az összes gazdasági gépek, eszközök és szükségletek. Tető fedési anyagok.

Telefon 7—93. szám.

Eladó ház

Apaffy-utcán 4 szobás sarok ház villany, vízvezeték. — tételnek is alkalmas. — udvarkerttel eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

SZABÓ és ZENGEVÁLD

rőtös és rövidáru üzletében SZENT ANNA-UTCZA 3. SZÁM Karácsonyi ajándéknak alkalmas tárgyak legolcsóbban beszerezhetők. Különösen harisnyákban nagy választék feltűnő olcsó árakban.

PAPIR

csomagolásra és alágyujtásra alkalmas, kapható nagyobb mennyiségben felszámoló parancsnokságnál „Péterfia” laktanya.

Sestakerti szöllő

Andrássy-uton 900 négyszögöl kitűnő termőszőlő gyümölcsözőssel, körül lugassal jóvízű szivattyus kut és nádas pajtával eladó, Dezső László irodája Maróthy-u 19

Kitűnő minőségű

KALAPOK

Reklám ár! 375 kor.

Csak Karácsonyig!

HERMANN NÁNDOR és TÁRSA

Piacz-utca 10. Bikaával szemben.

Családi ház

Nyil-utcán modern újház 8 szobával. Vétel esetén 1 szoba, konyha, világos pince azonnali beköltözésre eladó Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

RUBIN FARKAS ÖZVEGYE

értesíti a t. hölgyközönséget, hogy a Kossuth-utca 15 sz. alatt (Kontsek Géza fűszerüzlete mellett)

NŐI DIVAT

ÜZLETET NYITOTT.

Ajánlja a karácsony és újvi alkalmából a legizlésebb lúz és pongyola különlegeségeit szolid árak mellett és kéri a t. hölgyközönség szíves pártfogását.

GEBAUER KAROLY ÉS TÁRSA

TEMETKEZÉSI VALLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.

Alapítottat: 1868. évben.

Temetések a legolcsóbban eszközöl a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb ki itelig. TELEP: Homokkeri, Mid-utca 8. szám.

Ha olcsó és izlése

Rózsa Virágcsarnokban

Kossuth-utca 2. sz (Városháza épület.) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

virágcsokrot, kosarat, koszorút akar vásároljon kizárólag